

PERQUE EL VOSTRE INFANT LLEGEIXI EN CATALA

ETS TRES PEREROSOS⁽¹⁾

(Una rondalla mallorquina de Mossén Alcover)

Això era un pare que tenia tres fills. Cau malalt, se posa a punt de morir, i crida es notari per fer testament.

Compareix es notari, i li diu: —Veiam com voleu es testament.

—Ja le hi diré— diu es malalt. No tenc més que un ase i tres fills, i vui que s'animalet sia des més pererós, perquè ha de creure i pensar que ho són una cosa grossa, i vui que s'aclassesca qui ho és més.

Se morí aquell homonet, Déu l'haja perdonat i tots ets morts, amén; però cap des tres fills se bategà gens per aclarir s'hereuatge.

Es bal.le a la fi hi compareix, i els diu:

—Que estau per bestis? Vostron pare vos fa hereus, i tendreu tanta de patxorra que no vos curareu de veure què és el que vos toca? Veiam es testament què diu.

No hi hagué altre remei que treure-le-hi.

Com es bal.le el va haver llegit, s'exclama:

—Si que vos coneixia de prop vostron pare! No res, hem de fer ses proves de quin és més pererós de tots tres.

Se gira an es major i li enfloca aquesta:

Veiam quines proves has fetes de de sa teua peresa. No nens que estigues gens apurat de donar-ne moltes.

—Fai! — diu aquell —, i ara he d'anar a treure coses passades?

—I de pressa? — diu es bal.le — si no vols jaure dins sa presó anit.

Com ell sentí de presó, mudà se cantet, i se va treure aquesta:

—Idò ha de creure i de pensar, senyor bal.le. que un dia em cau un caliu de foc dins sa sabata, i si no el me treuen, me cremava tot, de peresa d'espolsar-lo'm.

—Besti. més que besti!— diu es bal.le—. Sa teua ventura va ésser io no ésser-hi. Si jo hi som, no ho hauria consentit que el te traguessin es caliu, per veure fins allà on arribava la teua toixarrudesa.

—Hala tu!— diu an es segon,— veiam quines proves has fetes de pererós.

—I també me posarà a sa presó, si no bat boca?

—I de pressa!— diu es bal.le— I si t'hi pos una vegada, el dimoni, que és el dimoni, no et treurà.

—No res, idò — diu aquell —: ia diré colca cosa. Idò, senyor bal.le, ha de pensar i creure que un dia vai caure de disgraci dins mar, i

just llavò m'abraonà una peresa tan feresta, que no tenia delit de moure peu ni cama ni de fer res per a sortir-ne. Tanta sort que passà justament una barca, ets mariners me veren i me varen traure.

—Sa teua sort— diu es bal.le— fonc jo no ésser-hi dins sa barca, perquè no ho hauria consentit que

Llegiu i propagueu el
FULL CATALA
Trameteu la vostra subscripció a:
Calle Cincuenta y Siete, 10 - MEXIC, D F.

et tocassen si jo hagués reparat que tu no feies res per salvar-te.

—I què vol que li diga, senyor bal.le?— diu aquell.

—No importa que digues res pus, no — diu es bal.le — per veure que ets pererós assegurat.

Se gira an es darrer, i li diu:

—Hala tu! veiam quines fantasies has fetes com a pererós? Veiam si encara resultarà que ho ets més que ets altres dos germans, i si el te faràs teu s'ase!

—Senyor bal.le— diu es darrer—, que em pos dins sa presó, que faça el que vulga, que m'afluix de s'ase per no haver de parlar.

Aquí es bal.le s'exclama:

—No hi ha remei, tu ets més pererós, teu és s'ase.

I s'ase va ésser del germà darrer.

I si no són morts, són vius; i si no són vius són morts, i al cel mos vegem tots plegats.

(1) NOTES REFERENTS AL CATALA BALEAR O MALLORQUI

Les particularitats més importants del català balear o mallorquí que trobem en aquesta rondalla, són:

a) el so ll transformat en i: fills, fiis.

b) les formes es i sa que corresponen als articles definits el i la: es bal.le (el batlle). De la mateixa manera que els articles normals, s'apostrofen: teu és s'ase (teu és l'ase).

c) inexistència de terminació vocal en certes formes verbals: pens (penso).

d) formes particulars d'alguns noms, d'altra banda fàcilment identificables: besti (bèstia) bal.le (batlle), etc.

